

Anoek kan nu met rekeningen omgaan

Jongeren die in een jeugdin-
stelling zitten, psychische
problemen hebben en acht-
tien worden, vallen in een
gat. Een nieuw woonproject
moet hen helpen.

Harriët Salm
redactie onderwijs

Op haar vijftiende, zegt de nu acht-
tienjarige Anoek Muntz uit Apel-
doorn, ging het mis. „Weglopen, blo-
wen, spijbelen van school, ruzie met
mijn ouders.” Het hele gezin leed er-
onder. „Ik had woede-aanvallen. Dan
smeet ik van alles door de kamer. Ik
heb ADHD.”

Haar ouders besloten samen met
een jeugdzorgmedewerker dat ze uit
huis moest. Zo belandde Anoek aller-
eerst bij de crisisopvang, waar ze tij-
delijk woonde met andere jongeren
met problemen. Na drie maanden
verhuisde ze naar een particuliere
instelling voor jeugdzorg. „Heel
streng. Je mocht zonder begeleiding
niet weg, geen televisie, geen inter-
net, geen telefoon.” Hierop volgde
weer een andere jeugdinstelling. Het
ging beter, alleen wat zou er na ge-
beuren, als Anoek achttien werd?

Phil Hilgenga (19) kwam op zijn
veertiende in problemen. Hij kon
agressief zijn, maar ook juist depres-
sief. Zowel in het gezin als op school
liep het fout. Uiteindelijk kwam Phil
op zijn zeventiende voor behande-
ling in een psychotherapeutische
kliniek. Hij bleef er een jaar. Ook hij
was nog niet rijp om alleen te gaan
wonen. Maar wat dan?

Naar schatting zeshonderd jonge-
ren tussen de zestien en achttien jaar
net een psychisch probleem verla-
ten jaarlijks een jeugdinstelling,
zonder verder nog goed begeleid te
worden, schat lector Gerialien Hols-
brink van de Saxion Hogeschool En-
schede. „Het is een kwetsbare groep,
waar geen opvang voor is. Ze worden
oms dakloos, drugsverslaafd of be-
anden in de prostitutie.”

In de hulpverlening ontstaat na
het achttiende jaar een lacune, want
onder jeugdzorg vallen ze niet meer
in de zorg voor volwassenen met
psychische problemen voldoet vaak
niet voor hen, legt zij uit.

In de provincies Gelderland en
Overijssel begon anderhalf jaar gele-
den voor deze groep tussen de 18 en
de 23 jaar een nieuw project, met de
naam RAAK. Circa vijftig jongeren
wonen op vijf verschillende locaties,
in een gewone woonwijk, en leren
zelfstandig te worden. Het project
won deze week de eerste André van
Es-prijs (zie kader). Othopedagoog
Martina Bouma is een van de begelei-
ders. „Deze kinderen hebben echt
voedende steun nodig. Ze kunnen

Anoek Muntz (links) en Phil Hilgenga verblijven al een half jaar in een nieuwe woonvorm voor jongeren tussen de 18 en de 23. Het project won deze week de André van Es-prijs.

FOTO WERRY CRONE, TROUW

daarmee soms zelfstandig leren
functioneren.”

De resultaten worden wetenschap-
pelijk vastgelegd. Over het slagings-
percentage is nog niets te zeggen;
het project loopt pas anderhalf jaar.
Maar uit een evaluatie uit het eerste
jaar blijkt de voorziening 'positief
ontvangen' te zijn.

Anoek en Phil wonen er nu ruim
een half jaar en zijn enthousiast. Ze
willen er nog een tijdje blijven.
Anoek verwoordt het zo: „Eerst doen
je ouders alles voor je, daarna neemt
de jeugdinstelling dat over. Maar hoe
moet je dan op jezelf kunnen won-
nen?”

Ze heeft veel geleerd het afgelopen

jaar. „Bijvoorbeeld, als je een reke-
ning krijgt, wat moet je dan doen? Of
hoe regel je de verzekering? Nu ga je
een keer per week met de begeleider
kijken welke post er is en wat je er-
mee moet doen.”

Ze is lang niet naar school geweest,
maar begint na de zomer op het mbo
een opleiding als beveiliging. Phil
heeft nog steeds 'ups en downs',
maar 'alles begint wel een beetje be-
ter te gaan.' Hij zit op het mbo, hoopt
later bedrijfsleider te worden van bij-
voorbeeld een groothandel. „Ik heb
een vriendin en wil later een gezin.
Mijn wens is om straks zoals ieder
normaal mens in de maatschappij te
kunnen meedraaien.”

André van Es-prijs

Jeugdzorg en zorg voor volwasse-
nen moet beter op elkaar worden
afgestemd. Instellingen werken
vaak langs elkaar heen. Daardoor
vallen jongeren tussen wal en
schip. In het 'RAAK-project' is een
woonvorm met begeleiding ont-
worpen voor jongeren tussen 18 en
23 jaar. En die werkt, stelt de jury
van de André van Es-prijs - ge-
noemd naar de oud-parlementariër
- die deze week voor het eerst is uit-
gereikt. De prijs wordt toegekend
aan het beste voorbeeld van samen-
werking in de zorg voor jongeren.